

Karsten Høgilds prædiken ved klimagudstjeneste

Taler

Karsten Høgild
Provst for Aarhus Vestre Provsti

Dato

25. oktober 2009

Sted

Houlkær Kirke

Omstændigheder

Denne prædiken blev holdt ved en temagudstjeneste omhandlende Gud, klima og menneskers ansvar.

1 Alt er igen oprøvet

Klima. Et af tidens helt store temaer. Ikke mindst her i Danmark op til klimatopmødet i december. I den forgangne uge har vi på DR kunne følge klimaduksen Christine Feldthaus og blærerøven og klimaskeptikeren Mads Christensen på rejse rundt i verden til nogle af de steder, hvor klimaet mest tydeligt har forandret sig og vil gøre det. Christine er den bekymrede – OG den, der gør noget ved det. Mads tænker: Mon ikke det går? Vi finder vel en løsning. Det går nok ikke så galt, som dommedagsprofeterne prædiker.

10

Hvad vi tænker hver især, ved jeg ikke. Men jeg tror egentlig, der bor noget af både Christine og Mads i os alle sammen. På den ene side er der noget i os, der ikke kan overhøre, at 97 % af verdens klima-eksperter siger, at den globale opvarmning er menneskeskabt. På den anden side, så ville det nu være mere behageligt at kunne skubbe det fra sig og fortsætte energiforbrugsfest.

15

Grunden til at klimaet er sat på dagsordenen her i kirken er ikke, at vi vil pege fingre eller spille frelste. Hvis vi forsøger at gøre det, viser vi os hurtigt at være nogle store klima-hyklere.

20

Nej, årsagen er, at vi tror, at kristendommen har noget vigtigt at sige os om den verden, vi lever i. Om vores opgave med at passe på kloden.

25

På de første sider i Bibelen læser vi, hvordan Gud skabte en verden i balance og harmoni. Alt var såre godt. Mennesket blev sat ind i verden med den opgave at dyrke og vogte Edens have. Adam skulle så at sige være Guds havemand. Eller Guds forvalter. Og mennesket fik lov til at spise af alle havens træer på nær ét. Vi

havde så god grund til at være taknemmelige.

30

Men det stik modsatte sker: Taknemmelighed vendes til utilfredshed. Og mennesket tager sagen i egen hånd – og så går det galt. Mennesket går fejl af sin bestemmelse – og sin opgave. Gud havde sagt, at det skulle dyrke haven og herske over dyrene. Men straks ender det i, at mennesket forsøger at udnytte sin særstilling. Magtmisbrug. Grådighed. Hovmod.

35

Som straf må Adam bære den skæbne, at jorden vender sig imod ham. Den lader tjørn og tidsel spire frem. Med møje må han skaffe sig føde. Han må slide i sit ansigts svøb. Udenfor det tabte Paradis.

40

Og dér lever så også vi. Hvor magtmisbrug, grådighed og hovmod stadig tager magten over os. Vi lever på hinandens bekostning. Noget vi også ser, når klimaet forandres. Vi, der lever i Vesten, er blevet årsag til mange tusinders nød og elendighed. Det bliver meget konkret med den såkaldte ”klimastafet”, som vi har på besøg her i Houlkær denne uge. I al sin enkelhed indeholder den tre enkle ting fra naturen. En udtørret majscolbe fra Malawi. Her udebliver regnen, majshøsten slår fejl og mennesker dør af sult. En død koral fra Stillehavet. Død fordi hav-temperaturen stiger. Med koralrevene forsvinder fiskene. Og dermed menneskers indtægtsgrundlag. Klimaforandringerne skaber nye flytningestrømme. Og endelig en gletscher-sten fra Grønland. Så højt mod nord stiger temperaturen i dobbelt tempo af, hvad den gør andre steder på kloden. Så i løbet af den time, vi holder gudstjeneste, er det ikke bare den lille isklump ovre ved prædikestolen, der er smeltet, men også over 25 mio. kubikmeter is på Grønland.

55

Det virker helt uoverskueligt? Hvad skal vi gøre? Er det ikke allerede for sent? Det værste, vi kan gøre, er at lade os handlingslamme. Derfor har vi også bestemt, at overskriften for gudstjenesten skulle være en linje fra den sang, vi skal synge om lidt. Overskriften ”Alt er igen oprøvet”.

60

Mulighederne for at vende om er *ikke* udtømte. Opgaven må være at lægge os vores samhørighed med naturen på sinde. Vi må huske på, at vi er skabt. Sat til at dyrke og vogte. Af forvaltere kræves det, at de er tro. At de er til at stole på. Når vi ser på vores verden, der netop nu vander sig i sit hedeslag, kan det virke så som så med den trofasthed overfor jorden og dens Skaber. Men ikke desto mindre er det netop det *betroede* ansvar, vi har fået af himlens og jordens Skaber,

65

der skal give os *virkelyst*. Så vi vender om – og tager fat.

70 Vi mennesker kan ikke frelse verden. Men vi kan passe på den, så længe vi er her. Den endelige forløsning kan kun Gud bringe i værk. Som Paulus så fint udtrykker det:

Jeg mener nemlig, at *lidelserne* i den tid, der nu er inde, er for intet at regne mod
75 den *herlighed*, som skal åbenbares på os. For skabningen venter med længsel på, at Guds børn skal åbenbares. Skabningen blev jo underlagt *tombeden*, ikke fordi den selv ville, men på grund af ham, der gjorde det, og med det håb, at også skabningen selv vil blive *befriet* fra trældommen under forgængeligheden og nå til den frihed, som Guds børn får i herligheden. Vi ved, at hele skabningen
80 endnu *sukker* og vander sig sammen. Og ikke alene det: også vi, der har Ånden som førstegrøde, *sukker* selv i forventning om barnekår, vort legemes forløsning.

Til det *håb* er vi frelst! Men et håb, som man ser opfyldt, er ikke noget håb; for hvem håber på det, man kan se? Men håber vi på det, vi *ikke* ser, venter vi på det
85 med udholdenhed. Og også Ånden kommer os til hjælp i vor skrøbelighed. For hvordan vi skal bede, og hvad vi skal bede om, ved vi ikke. Men Ånden selv går i forbøn for os med udsigelige succe, og han, der ransager hjerterne, ved, hvad Ånden vil, for den går i forbøn for de hellige efter Guds vilje.

90 Vi ved, at *alt* virker sammen til gode for dem, der elsker Gud, og som efter hans beslutning er kaldet.

95 **Kirkebøn**

Gud, du har skabt os, så vi med vore sanser kan opleve verdens skønhed. Ja, du har skabt os mennesker i dit billede. Med det ansvar der følger med. Hjælp os til at blive dét ansvar bevidst.

100

Giv os indsigt i skaberværkets fantastiske processer. Og i følgevirkningerne af, at vi udnytter jordens rige, men ikke uendelige ressourcer. Hjælp os til at se, at vi ikke kan fortsætte som hidtil.

105

Styrk os til at overvinde vort begær, så vi bliver gode og tro forvaltere af dit

skaberværk. Led os, så vore fodaftryk på denne jord bliver skånsomme.

110 Gud, du har også skabt os med medfølelsens gave, så vi kan sætte os i andres sted
og blive berørt af andres nød. Styrk os til handling – både her, hvor vi bor og
ude i verden, hvor mennesker lider.

115 Vi be'r for din kirke her hos os og ud over hele jorden. Giv kirken stemme, så
den kan minde mennesker om, at vi må leve i tæt samhørighed med naturen.

Lad dit rige – og vores jord – blomstre og bære frugt. Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

120

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Klimaprediken, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

125

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/karsten-hogilds-praediken-ved-klimagudstjeneste>

130

135

140